

SZERKESZTŐI IRODA:

Balközép-utca 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatkak visése.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPI LAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Balközép-utca 33. szám.

A HIRDETÉSI DIJAK

alakján állapítottak meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt kiadó-hivatal.

Nyilatkoztató cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Uj miniszter.

Az új esztendő Tisza Baross Gábor miniszterségével üdvözölte. Emberek kabinet a Tisza miniszteriuma, hiszen minden minisztert lejárt. Az új fajtát Baross Gábor, kit kevesen sajnálnak, hogy egy lehetetlen regime koptató palatájába került, annál többen irigyeltek, mert nem is sejti, hogy az őt üdvözítő kultiváló Tisza Kálmán talpa alatt megnyitott az új, hogy kormányzásának elve legyen a megdöntő vége. Mi Barossot ösztönzi sajnáljuk, hogy egy súlyos hajón kell képességét, munkáját és szorgalmát elvesztetnie.

Ő nem is illik Tisza kabinetjébe, mert nem mágnás, a kiket kerget Tisza még nagykorúságuk előtt elfog méltóságnak, hogy nevük legyen elismert, mert nem is sejti, hogy az őt üdvözítő kultiváló Tisza Kálmán talpa alatt megnyitott az új, hogy kormányzásának elve legyen a megdöntő vége. Mi Barossot ösztönzi sajnáljuk, hogy egy súlyos hajón kell képességét, munkáját és szorgalmát elvesztetnie.

Ő nem is illik Tisza kabinetjébe, mert nem mágnás, a kiket kerget Tisza még nagykorúságuk előtt elfog méltóságnak, hogy nevük legyen elismert, mert nem is sejti, hogy az őt üdvözítő kultiváló Tisza Kálmán talpa alatt megnyitott az új, hogy kormányzásának elve legyen a megdöntő vége. Mi Barossot ösztönzi sajnáljuk, hogy egy súlyos hajón kell képességét, munkáját és szorgalmát elvesztetnie.

Ő nem is illik Tisza kabinetjébe, mert nem mágnás, a kiket kerget Tisza még nagykorúságuk előtt elfog méltóságnak, hogy nevük legyen elismert, mert nem is sejti, hogy az őt üdvözítő kultiváló Tisza Kálmán talpa alatt megnyitott az új, hogy kormányzásának elve legyen a megdöntő vége. Mi Barossot ösztönzi sajnáljuk, hogy egy súlyos hajón kell képességét, munkáját és szorgalmát elvesztetnie.

politikát csinált, hogy a nemzet a közeli bukás széléhez érkezett általa.

Barossra nagy feladat vár: a rossz pénzügyi helyzet dacára az ország közlekedési hálózatát fejleszteni kell, minek két útja van: bölcös közmunka törvény és jó vicinális vasúti törvény.

A közmunkában fekvő erő ma nem, vagy rosszul használtatik fel. Némely megyében még elemi szervezethez sincs. A közút hálózata sem országos, sem megyei szempontból tervszerű egészül ki dolgozva nincs és a fejlesztés programja még előkészítve sincs. A részletek között összhangot teremteni, azt programszerűen felállítani és meg is valósítani, még meg sem kísérelt feladat hazánkban.

A jelenlegi vicinális vasúti törvény, nem azon elvől indul ki, hogy a főbb hálózatok oldalcsatornáinak létesítése szükségesség és mint állami, de vidéki erők által valósítandó szükségesség: az érdekeltégségi szervezet alapján kell építeni, hanem az önkéntes felbuzdulás, és szokásos ellankadás és ősi halogatás véletlenének pajzán játékaul vannak oda dobva.

Az államvasutak szervezete még most is nehézkes, sok központi hivatalnokkal és kevés üzleti szellemmel bír. Nem akarják tudni, hogy ők nem egy hivatal, hanem óriás üzletet alakítanak, nem saját fejük, hanem a forgalom szerint kell cselekedniük, tehát azt ismerniük kell. Például: naptárral kellene bírniuk, mely az iskolák osztályát, begyűlését, a népes vásárokat jelzi, hogy a forgalmi eszközök ahhoz mérten itt vagy ott, avagy egészben szaporítsanak.

Baross ezen feladatoknak miként fog megfelelni, bevárjuk. A ki saját erején és sokak ellenére felkeltette magát Magyarországon közlekedési miniszteri székébe, ne csodálkozzék, ha többet várunk tőle, mint azon fajtáktól, kik féltékeny és féltalom között fogantatnak.

Politikai hírek.

A honvédelmi miniszter körrendeletben tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a cs. és kir. hadsereg lovaságához tartozó tartósan szabadságoltak és tartalékosoknak közvetlen bevonulása mozgósítás esetén hasonló módon történik, mint az a többi csapatok legénységére nézve előírva van; egyúttal elrendeli, hogy a mozgósítás előkészítése és végrehajtása tárgyában a járási tisztviselők köteleességeit szabályozó utasításában az a rész, mely a cs. és kir. lo-

vasság legénységére nézve kivételt tesz, törültesse és az iránt a járási tisztviselők is megfelelően utasítsanak.

Magyar pénzügyi műveletek. Mindaddig, míg Báriában és Londonban a pénz ára nyitott piacon 6 és 9 százalékos között ingadozik, a magyar pénzügyi műveletek azonban kivételre nem lehet gondolni — jelenti megbízható forrásból a N. Fr. Presse. Éppen ezért mindazon hírek, melyek a műveletek kivételét már legközelebb kiadásba helyezik, alaplatásoknak tekintendők. Maga a művelet minden részletében már annyira meg van állapítva, hogy adott alkalommal csupán meg kellend kötni a formális szerződést a magyar kormány és a Rothschild-csoport között. A mi a művelet terjedelmét illeti, az majdnem oly jelentékeny lesz, mint az aranyárakadé konverzió. De legalábbis néhányszor fog eltelni, míg a konzorcium képviselői lejöhetnek Budapestre, hogy megállapítsák és megkísérjék a kormány minden részletében a szerződést.

Grévy beszéde. A francia köztársaság elnökét a diplomáciai kar új év napján üdvözölte. Grévy az üdvözlő beszédre következőleg válaszolt:

Feltehető meg vagyok hatva azon érzelmek és kívánságok által, melyeknek a diplomáciai testület Franciaországra és ennek elnökeire vonatkozólag oly lélektelező szavakban kifejezést adott. Köszönemet fejezem ki ezért a testületnek és szerencsét kívánok egyúttal a testület tagjainak, a mennyiben övék az érdem, hogy Franciaország már tetemes idő óta jó viszonyban él a többi hatalmakkal. Ez időszak a jelen nemzedék életében kiváló jelenségnek tekinthető. A tizenöt évig tartó béke bármily nagy is az emberi életben, azt hiszem, hogy a helyzet a kormányok bölcsessége folytán a népek boldogságára még továbbra is tartós lesz.

A bolgár küldöttséget, a múlt hó 29-én fogadta lord Iddesleigh az angol külügyminiszter. A fogadtatásról mely nem volt hivatalos jellegű a legutóbbi érkezett hírek a következő részleteket közli:

A külügyminiszter csupán arra szorított, hogy rokonszenvét nyilvánítsa a bolgárok iránt és biztosította a küldöttséget, hogy Anglia érdekében van Bulgária jóléte. A küldöttség tagjai elmondták, mint fogadtattak Bécsben és Berlinben. Nagyon meg vannak elégedve a Kálmány gr. által történt fogadtatással. Bismarck Herbert gr., mint a küldöttség tagjai mondták, azt tanácsolta neki, hogy béküljön ki Oroszországgal és válassza meg a mingreliai herceget. A küldöttség erre kijelentették, hogy készek meg egyezkedni jutni Oroszországgal, de Bulgáriában nem alakítható oly nemzetgyűlés, mely megválasztaná a mingreliai herceget. Ha Bulgária szabadon választathatja fejedelmét akkor így szólnak a küldöttség tagjai, kétség sem lehet az iránt, hogy visszahívna

Sándor fejedelmet; de tudják, hogy ez lehetetlen. Minthogy tehát öt nékülözni kénytelenek, elfogadjának bármely jelöltet, de nem óhajtnak éppen Koburg herceget. A küldöttség biztosították az angol külügyminisztert, hogy a regenség és a jelenlegi nemzetgyűlés az ország érzelmeit képviselik és éppen nem volt fennakadás sem az addig beszédében sem az újoncok besorozásában.

A fogadtatás végén lord Iddesleigh meghívta a küldöttség tagjait Pynesbe Exeter melletti birtokára, s a meghívást azok el is fogadták. Valamennyien örömmel emlékeztek meg a külügyminiszter szívélyes modoráról és magatartásáról, melyet irányukban tanusított.

Vilmos császár jubileuma.

A németek agy uralkodója január 2-án ülte meg katonai szolgálatának 80 ik évfordulóját. Berlin a székvaros ez alkalommal gazdag fellebörgést adott. Midőn a császár a székesegyházba ment, a nép lelkesülten éljen.

A délelőtti folyamán fogadta a hadsereg parancsnokl tábornokait.

Ez alkalommal a trónörökös az uralkodóhoz a következő beszédet intézte:

A hadsereg felségével egyetemben ma ama nap emléktét ünnepli meg, melyen 80 év előtt a porosz hadsereg kötelékébe felvételét. Többször meg volt nekem engedve, hogy miként a jelen pillanatban is, a hadsereg képviselőivel a hadur színe elé járuljak, megköszönendő, hogy nem egy hatalmas harcban vezetett diadalmat győzelemre. De a mai ünnepélyen felségem elő 16 évre pillant vissza, mely a béke dús áldásait viseli magán és mely mindenekelőtt arra volt szánva, hogy a kemény harcok után újból megteremtett birodalom zavartalanul fejlődjék és erősödjék.

E békés munkálkodás csak azért vált oly üdvössé, mert egyúttal a császár szakavatott és fardhatatlan vezénylete a hadsereg harczra készülttségét a tökéletességgel fejlesztette, mely tökéletességgel minden egyes német katonára büszkeséggel van tudatában. Az a porosz alapja, hogy nép és hadsereg közt nincs különbség, mert mindketten egyet képeznek és a biza védelmére mindenkor készek, a császár gondoskodása folytán az egész nemzet tulajdonává vált. Legyen szabad, hogy ma is, úgy mint ezelőtt, kijelenthessem, hogy harczozott, egységes népnél háládatos szeretettel és áldozatkész hűséggel bizik császárában és hadurában és reá örmeltétség bizalommal tekint, azon egyetelmű óhaj táplálva: hogy Isten áldásában felségednek ezentúl is bőszes része legyen!

A császár rendkívül szívélyes szavakban válaszolt; megemlékezett atyjáról, ki súlyos időkben vette föl a hadseregbe, azon reményben, hogy ő jobb időket fog elérni. A Gondviselés megengedte, hogy teljes mérvben elérje az óhajtott jobb időket, és ez különösen ama sikereknek köszönhető, melyeket a hadsereg által vívott ki. Köszönését fejezi ki az összes megjelenteknek, mint a hadsereg képviselőinek és ez uton tehát az egész hadseregnek, valamint a már nem

tényleges szolgálatban levő tisztéknek is, kik a kedvező eredmények elérésében közreműködtek.

A császár erre megölelte a trónörökösét, azután pedig a legszívélyesebben Moltke grófot ölelte meg, köszönőtt fejezvén ki neki főfelmúlhatlan szolgálataiért. Végül a császár azon reményét fejezte ki, hogy a jelenlevőket 1888. évi január 1-én ismét magánál fogja láthatni.

Népies gazdasági értekezletek Kolozson.

K o l o z s, 1887. jan. 2.

A czimul tett „értekezletek” s az ezekkel rokonozó „olvasó-körök” manapság épp oly ritkák még harak földmivel népe körében, mint a minő kiváló fontosságot kell azoknak jó és gyakorlati irányu vezetés mellett tulajdonítani.

Nem lesz tehát — úgy vélem — egészen érdektelen, ha — a szerkesztő ur becses szíveségéből — közzéteszem azon mozgalmat, mely azt nálunk létrehozta s egyúttal azon rendkívüli okokat is, melyek miatt annak szükségessége sajátos helyi viszonyaink által teljesen igazolva van.

Az értekezletek indítványozója városunk derék polgármestere, megtestesítője pedig a kulturális czélok iránt lelkesedni tudó intelligenciánk vala.

Városunknak — mondhatni — kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó népe ugyanis a beköszöntött új évben — épen gazdasági szempontból — szokatlan és lényeges változásnak néz elébe. Ez év őszén lesznek t. i. befejezve a birtoktagosítás munkálatai. S nem mondom talán nagyot, ha állítom, hogy az ősi századok hagyományos szokásosságaiban élő népünk nézve e változás épp oly állapotot teremt, mint a minőt Robinson talált a meséjéből ismert, lakatlan szigeten, azon — a hasonlatban megegyező körülménnyel egyfelől, hogy: valamint ő birtokában volt azon néhány mesterséges eszköznek, melyet a hajó roncsairól megmentett, s mely a létért való küzdelemben segítségére volt: úgy népünk sincs hiájával a legkezdetelebb földművelési eszközöknek; de — azon különbséggel másfelől, hogy: míg mesénk hőseiben a helyzettel való megalkudni tudás, sőt csodálatos leleményesség szép tehetségei meg voltak: addig a mi népünk mindezekben szánalomra méltó mértékben szűkölködik; úgy annyira, hogy elmondhatjuk, miszerint ez, a tagosítás befejezésének küszöbén, sejtélemmel sem bír arról, (legalább alapoossal nem!) hogy az, töle, a megváltozott gazdasági rendszer tekintetében mily feladatokat és teendőket vár!

Vizsgáljuk csak kissé közelebbről a dolgot.

Népünk nagy része, mint kis birtokos, az eddigi elszórt birtok-teszt megművelésénél a századok óta divatos fordulás, vagy ugar rendszer keretében arra volt utalva, hogy földjébe — akarva — nem

dővel, kiejtette kezéből a pipáját, s az a követelen darabokra tört; azután hazamentünk gyalog egymás oldala mellett, egy szó nélkül . . . Ah! ezt a hat hónapot mit Leopold a kórházban töltött, soha sem fogom elfelejteni. Akkor nyár volt, ugy-e? szép idő volt . . . Jól van! azon idő alatt mégis úgy tetszett nekem, hogy még a nap sem süt talán! . . . Igen; láthatam minden vasárnap és csütörtökön, és dacára az apóló parancsának, vittem neki édességet, ostobaságokat . . . így, elrejtve kendőm alá . . . és azt mondták nekem, hogy meg fog gyógyulni bizonyosan, hogy jobban lesz . . . sirtam, mint a záporos . . . de könnyeim el kellett nyelnem, mert férjemért nem akartam kisírt szemekkel hazamenni a ki nem kísérhetett többé el engem, mert munkát kapott . . . Ő is épen annyit szenvedett a kórház távolléte miatt, mint én pedig ő adta a bátort . . . És aztán egyszer, mikor hazajöttem a vásárból, ott találok az én szegény uramat, a mint szokog egy Leopoldnak, készített papír-bárány előtt, mely a műhelyen állott előtte!

Vége azután vége és jó vége lett mindennek a sok nyomorúságnak! kiáltá az asszony s oszkaival árasztá el gyermekét, s te meglátod a papát, a ki pompás reggelit készít most nekünk: s te egészséges leszel, kis farkasom és kővér és erős! Vannak már szép kis játékok is és meggyógyul az a csukamájolaj, hogy mamának örömet szerezzen Ugy-e kis királyom?

A mialatt a szegény asszony beszél, kiöntve tele szívét, a társasági vezetője, ki maga is családanya, és az öregebbik nővér, ki egy jó asszony, bátorító mosollyal halgatják. De hova gondol a másik, halvány arcu nővér ki lebecsültette szeméire szempilláinak bárony függőnyét és elmélyedt gondolataiba.

Arra gondol hogy mégis létezik az, hogy van két lény, kik egyesültek jó és

Z ELLENZÉK" TÁRCZAJA

1887. január 4.

Az emlékpénz.

— Fr. Coppée. —

A reggeli zápor 5 perc 5 óta hull, és meleg esősepek nagy buborékokat képeznek a patakokban. A Sárvás utca egészen elhagyott; a kicsiny tavak a bérkosok állomásein, mozdulatlanul és fényen a záportól, hasonló a játékszerek mázbevont alakjaihoz.

A társasokosi, mely a maine-i országról az északi öböl felé megy, épen most indul be a l'abbé-Grégoire utca szögletére, a két elmas szürke még egyet ránt a non, belezökkenve a pocolyákba, és az sok, hasonlóan egy szakasz paizsa átfedett római legióhoz, kilépe a váróemből, megkezdik záportól ázott esőbik alatt az idomlatlan jármű ostromát.

— Előre! — kiált a vezető. — Csak három hely van . . . Az egy . . . a ket . . . a három . . . senki sem felel? . . . a gy . . . az öt . . .

— Ime . . . a négyes és ötös, hangzik a lágy hang egy St. Vincze testvérnek egy fehér főkötője alól.

— Nincs több senki? — A két kegyes nővér, bezárva régi diu, roppant nagy, kék vászonból készült bonyolult, melyekhez hasonlóak csak vidéken és vidéki vásárokon alkalmával, a két irtalmas nővér beszáll a saskocsiba.

— Még van egy hely, kiált a konátor. Előre! a hatos

Egy nő tör át a tömegen, számát feladva, egy nő a népből, vászon főkötővel, meggy huszonöt éves, nagy igyekezetével kedve betakargatni lyukas kendőjével becssett szemű, beteges kinézésű fiucs-

kát, kit karján visz, és a ki erősen kapaszkodik nyakába.

— Mond csak, anyóka, szól az ellenőr víztől csurgó kausuk felöltője alatt, beöltötte már az időt ez a kis fickó . . . meg kellene fizetni a helyét.

— Hogyan, uram! felel az asszony, biztosságot igyekezve adni hangjának. Három és fél éves . . .

— A csecsemő korát leszámítva, nem-de? . . . külföldben, nagyon piszkos idő van . . . szálljon be.

A szegény asszony egy kicsit szégyenkedve, elhelyezkedik az egyetlen szabad helyen az ajtó mellett, szemben e két szerzetesnővel, kicsiny gyermekét fennálva lábai között tartja, és — ding; ding! ding! — a tele omnibusz mozgásba jön, rázkódó ócska vasainak és zörgő ablakainak kábító zajával.

Egy más oldala mellett áll, és egészen hasonló ruházatban, a két irtalmas nővér legkevésbé sem hasonlított egymáshoz.

A idősebb, körülbelül az ötvenes éveiben, egy majornosó solid kerekdedségével és jó színével bír; mintán a konduktornak egy darabka papírba göngyölt hat sous-tátdott, — az összes pénzt, mellyel a szegény leányok bírnak, s melyet a főnöknek adott nekik egy kegybízás teljesítésére a Laribouisiére-kórházba, — a kövérebb nővér falusias kézművelataival, nagy kosarát térdre, és annak fölülé alatt kezét keresztezte, a jó istennek szolgálónője ő is, — ancilla Domini — hanem a közönséges szolgálatokra és durva munkákra.

Társnője ellenkezőleg, nagyon fiatal még, — körülbelül huszonhárom-huszonéves — és egész lényé előkelőségének azon finom árnyalata által tűnik ki, melyet csak ezen szó által lehet kifejezni: a faj. Egyedül Champagne Fülöp, a lélek festője, tudta volna talán híven visszaadni ezt a halvány arczot, melyről nagy magyarosizni szemek világolnak . . . megsoványodott

arcz, két könnyed árnyéklattal az arczsontok alatt; orsóalakú finom ujjai, majdnem átlátszó kezei méltók egy főherceg-nőéhez, melyeket a St. Vincze sáros, kopott esernyőjének csontfogantyuján nyugtat.

Ezalatt az asszony a népből — oh! — e jó emberek, e nagy gyermekek, tele őszinteséggel és lemondással, kiket felbuzdítanak, boldondá tesznek nemtelen és könnyelmű hűzeggel, de a kiket én ismerek, és a kiknek szíve jó! — az asszony a népből, a szegény anya, rögtön beszélgetésbe eredt a vezetővel, a Vinczenosi régi vadászok ezen szürke szakállú tagjával, kinek mellén színezett szalagon a krimi érem függött, és a ki, megkapva a harmincz eziminte ot az utasoktól, egy mosolyt és egy szíves szót talált a beteges kinézésű gyermekhez.

— Igaz — mondá a nő — hogy nagyon beteg volt a szegény kis ördög, és én épen most hozom a kórházból, hol hat hónapot töltött . . . Arca még halvány egy kissé . . . Mégis az érdemes öreg ur, az orvos, aki úgy beszél az emberrel, mint a kutyával, de a kinek arca egy jó gyermekéhez hasonló, sokszor ismételte nekem: „hat hónapig csukamájolaj, és azzal helyt lesz! . . . Nem igaz Popol? . . . Mert Leopoldnak hívják. És te nem fogod arczodat firtogatni, ugy-e? és el fogod nyelni a csukamájolajat? . . . Tudod, hogy megígérted a mamának.

Azután, hirtelen megváltoztatott hangon és hízog arczkifejezéssel:

— Vannak gyermekek, ugy-e? kérdé a vezetőtől.

— Igen . . . három, — felel az öreg katoná. De már nagyok . . . 3 leány . . . A legidősebb férjhez ment ezelőtt egy évvel, és a fiatalabb most kezd tanulni.

— Akkor, tudja, hogy mit tesz az, mikor a kicsikének egészsége nyugtalanságra kezdett okot adni, rossz — jött . . . július

ak rva — olyan terményt vessen, melyent a határ-rész ugyanazon időben megkivánt. Tehát kocsiny gazdasági területét az ő igényeinek megfelelőbb, rá nézve talán előnyösebb termelési célokra fel nem használhatta, mivel ebben a helyi, uralkodó határvizonyok kezét kötve tarták.

S az önálló gazdálkodás fejlettebb ismeret aiban járhatlan néprézszer anynyira jónak, oly kényelmesnek találta s tartja, hogy attól megválni nehezen tud. S mily „kényelmes” is volt ez valóban!... Pálnak vala 12 hold földje. Ebből 3—3 hold a három fordulóban eddig szépen beosztva volt, melyből 6 hold minden évben megehető buza és törökbuza, a mit isten adott; 3 hold pedig a közös legelőben soványkodott ugyan, de azért ez is boldogított, mert — hát a limitáció nem lévén meg — akár 100 drb marhát nyaraltathattott azon. Igaz ugyan, hogy olyan karcsuk voltak az őszi vásáron, mint valami rozsdát ősi kastély körül nyulánkok agarak, de... de az mégis az urak csinál mánya, hogy ezután 10 vagy 20 helyett 2-öt legyen szabad legeltetni csupán!

És most... itt az a gyűlölt, tagosítás! Pal gazda kikapja a 12 hold földet „egy tagban.” Buzát vet-e abba, vagy törökbuza? kölest, vagy hariszkát? az az ő dolga. Mennyit vessen ebből, vagy a többi? mivel pótolja az elvesztett legelőt? stb. stb. mind olyan kérdések, melyekkel szemben — sajnos, de úgy van! megáll az ő tudománya.

Csoda-e hát, ha olykor olykor olyasmiről is olvasunk, hogy itt-ott a nép orszagos állást foglalt el a tagosítással szemben!

Okozat ok nélkül nem áll elő. Itt az ok a nép belátásihiányában s azon ferde felfogásban rejlik, mely szerint azt hiszi, hogy ősi jussából jogtalanul kiziklatatik s megélhetési nyomorúság gondjai között eddigi, legalább nyugalmas és megszokott helyzetéből a magárahagyatottság kétségbeeséjébe örvénynebe taszították, a nélkül, hogy ne ki j a v á t akarnák.

S városunk polgármestere bőles előrelátással a nép javát ohajtó lelkiellátással segíteni akarván az új viszonyok iránt tájékozatlan közpén: a múlt évi decz. hó 9 én, a helyi értelmiség köréből egybe-hívott értekezleten a következő indítványt tette:

„A beállott téli esteken hívjuk össze a felnőtt közpolgárokat s előre kijelölt, de kizárólag helyi gazdasági viszonyok s a tagosítás által teremtetett új helyzet köréből vett kérdések fölött tarsunk népszerűen és szívesen valószínű eszmecsereket.”

És értekezleten a közpolgárság értelmesebbjei is jelen voltak s midőn a polgármester ur — példaképpen — ilyen megvitatásra alkalmas és szükséges kérdéseket is sorolt elő: lelkesedéssel tették mindnyájan magukévá az eszmét.

A mogoldás kérdése könnyű volt. A város házában alsó, tágas termei helyiségül felajánlottak; a világitás amenny meg nagy költségeit a város pénztárából megemertük; az első vita-tétel előadására M. I. n. asy Ferenec iteni áll. gazd. intéző urat felkértük s a múlt évi deczember 18 án megtartott első értekezlet megtartásával, az ige testté lett.”

Hogy mely kérdések vétettek s kerülnek ezután megbeszélés alá, azokat most nem érintem. Nem azért, mintha nem len-

nének azok is közérdekűek, hanem: mivel szándékom van ezeket csoportosított és összefüggő részletekben közzélni, ha ugyan a tek. szerkesztő ur becses szíveségét azokra is megnyerem.

Azok helyett jelzem most azon módot, melylyel az említett értekezletek lefolytak.

Az úgynevezett „felolvasásokat” egyelőre teljesen mellőzzük. — A felszínre hozott s megvitatás tárgyát képező kérdések eddigi, nálunk szokásos gyakorlata iránt a jelenlévőkhez kérdések intéztek, hogy lássuk, melyek azon, a népnél már meglevő ismeretek, melyek a gyakorlatban ezután is érvényesíthetők, s mik azok, melyek, mint tévesek, részint kiigazítandók, részint kiküszöbölendők. — Azután a részletek kiegészítése, a házagok pótlása végett a a népnél is meretlen fogalmak is felszínre hoztak, de csak is azok, melyek a helyi viszonyok mellett és a nép kezében meglevő eszközökkel általuk is átvihetők a gyakorlatba s így rájuk közvetlen hasznossal bírnak.

Ezek szerint az eszmecsereben a legközönségesebb ismerettel bíró egyén rész vehet s közzételti tapasztalatait. — Így — a mi fő dolog! — az esték, azokra, kiket éppen alkotva lettek, soha unottá nem válnak s az eredményt biztosítva van.

Helyes érzék és belátás jellemzi a tekinthetben a kezdeményező polgármester ur felfogását, ki — úgy látom — bőlesen tudta, hogy a nép értelemhez szőlo, annak igazi nyelvét az ismeretközlésben eltalálól felolvasót szűk körünkben bajos találni s következésképp belátta azt is, hogy a tudós, magas hangon s éppen ezért semmitmondó értekezésektől a nép előbb ásitozni, azután szundikálni s végül azokról egészen elmaradandó u fog s így célunk tévesztve, tervünk dugába dől.

Egy aggodalmát így is hallottam t. i. hogy: mivel népünk — a mielel fájdalom, de igaz! — még saját érdekei irántis érzéketlen s a tulajdon javát előmozdító dolgokkal szemben is kellő érdekeltséget nem tanúsít: hátha ezen értekezletek mellett sem fog kitartó lenni s e gaton törekvésük hajótörést szenved?

Szerintem ez — még most — aggodalomnak megjárja; s üggedésre azonban ok nem lehet s hiszem, hogy nem is lesz.

Legyenek csak a vezetők kitarók, a többi majd megmutatja a jövő, mely csak kettőt hozhat: vagy azt, hogy jót tettünk, vagy azt, hogy jót a kartunk s mind a kettőnek egy a jutalma: a megnyugtató, nemes öntudat.

Aztán a jelzett aggodalommal szemben hol vannak a nép apostolai, a lelkesek és néptanítók? — Hisz ezeknek bőven vanunk! Amazokból vagy 5, amazokból csaknem kétszerannyi. — Mire való az a szeretet fegyverrel fenntartott nyájkor mályozó hatalom, ha nem arra, hogy a népet felvilágosítsák s maguk köré vonva, azt az életadó kútforrást (gondolom hogy ilyen ez is!) elvezessék?

A nép java az ő javuk is. Nem kívánnunk tehát sokat, ha kérjük, hogy e közhasznú és áldásos munkában — miként azt egy pár már eddig is tette — részt vegyenek.

Jelszavunk hát legyen: „Egyesült erővel!” s így a siker — hiszem — el nem marad.

Adja az ég!

Benedek János.

A kiknek nincsen boldog újévők.

A múlt 1885—6 tanévben az államsegélyes közs. népiszkola fenntartási költségéből a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, véglegesen az utálványozandó összegnek 20 százalékát, és jobb időhöz, a megmaradt összegnek 50 százalékát, kegyes volt visszatartani.

Ebből származott, hogy az ilyen iskolák tanítóit fizetésüknek jelentékeny részét nem kapták ki Tanítóik, tanítói egyletek, tanfelügyelők és megyei közg. bizottságok az illetékes helyen kértek, könyörögtek, zörgöttek. Ó exellenciája mindezekre azt válaszolta, hogy... nem válaszolt semmit.

Egy-két lelkes hazailap pár cikket közölt is ezen sajnálatos ügyről; s ő gyum. olvashatta is ezen cikkeket, de hihető, hogy egész nyugodtan párnája alá méltóztatott tenni.

Az országgyűlésen is történtek felszólalások. Erre aztán az volt a válasz, hogy... mar ki lett utalva. Igen! ki lett utalva ugy, hogy vidékünkön 15 népiszkolánál 4 helyen jutottak a tanítók, ez ideig fizetésükhez 15:4 =? Mons peperit murem.

Az államsegély, melynek 1885. szept. 1-én a közs. iskolaszék pénztárában kellett volna lenni, hogy az iskolai évi szükségletek rendezésére fedezhetők lehessenek, nagyobb részben még maig sincsenek ott.

Igen, de a tanítóknak élni kell. A családokat tartani kell. Ruházat kell, mert a tél, azó, a — kétszer is bekövetkezett. A gyermekek, számszerint egytől fel egész hétig, kenyéretől sirnak; ezt önértetes ember nem hallgathatja. A 300 frt. fizetés, melyből némely helyt 9—10 tag él, 100 tól 200 frtig hátralékban van. Mi természetesebb, hogy a szegény családfő odaforul kölcsönért, a honnan kap: az uszásokhoz; s ugy veszi fel a hogy kap, heti korsz kamaton. Hja! istenem, a kik nem voltak benne, azoknak boldog újévük van; azok nem is tudják, hogy az miféle. Hetenkint 1 frtra 1 kr. tehát egy évre 52 % . A kinek 100 frtig maradt hátralékban, s azt, ilyen üzlet szerint vásárolta fel, az egy év múlva 152 frtot fizet a boldogítóknak. A kinek 200 frtot kellett felköszölnönie, az épen 304 frtot, ha az államsegélyt megkapja. Egy évi munkájának bére nem elég. És még is azt hangoztatják, hogy hazánkban önállóság tanúgy van. Szép haladás, szép önállóság! Ezeknek ugyan hiába van felállitva a postatakarékpénztár.

Mennyi szomorú példát tudnék vidékünkön lefelelni. De nem untatom a t. olvasókönzséget azzal, hogy egyik tanítót, az ő boldogítója, akkor a midőn az iskolában, azért a még le nem szelhető kenyéret izzadt, hazugnak, csalónak nevezte tanítványai előtt. Nem tudta beperelni, mert a fizetési határidőket mindig hátrább-hátrább halasztotta; a szerződés 1885. október 15-én lejárt, de az államsegély megérkezésével hitegettek, szavának nem állott: tehát hazug és csaló volt. Azzal sem akarom untatni, hogy azon fizetésre eső állami adót is, melyet még ezután fogunk megkapni a tanítók, szigorúan exekutiák, különben tanítóknak asszonyának párnája bánta volna meg. Elhallgatom azt is, hogy egy másik tanító szépművészt fiaát a gymnaziumból kellett kivennie, s labyművésznének adnia, hogy ha magosra akar majd az életben törni, csirizeljen magának ikarusi szárnyakat. Nem említem... nem... nem, sokat nem említek.

Mindezeket egyszerűen, úgy a hogy történtek, írtam le. Csak még az a bosszszató a dologban, hogy a Népt. L. idei 102 ik száma karácsonyi üdvözlésében még most is azt mondja: hogy „a külföld

által megbámult és irigylet eredményei van vezetve a hazai közoktatásügy.” Külföld bámuld meg, de ne irigylet!

Szegény tanítók! szegény népménevelő ügy! Nektek igazán nincs boldog újévetek. Oklánd, 1886. Sylvester estéjén.

Rika.

E. M. K. E.

Hol kell fizetni? Tagul beléphetni, tagdíjakat, személyesen vagy postautalvánnyal befizetheti s bármiben felvilágosítást szerezheti: a választmányok, körök, főkök elnökségeinél, a lapok szerkesztőségéinél és az egyesület titkári irodájában Kolozsavart feler 7 sz. alatt.

A hunyadmegyei választmány a mily rendszerezésen indult, ugy végi tagdíjbeszedéseit, számadásait s ugy küldi a begyűlt pénzeket K. Sándor József dévai kir. közjegyző, a választmány szívfel-lelékkel munkáló pénztárnoka 4273 frt 33 irban beküldvén, a kezdet óta mag eszközölt gyűjtés eredményét, ahoz az alábbi kimutatást csatolta:

Alapítványképen fizettek: (Folytatás.) Miklós Lajosné most Gábor eszredné Gy. Fehérvar, Márton Gyula közjegyző N. Rápol 2 frtot, Molnar Sándor altanfelügyelő Déva 4 frtot, Murányi Árpád tanító Újsebesly, Neulander Dezsőné Petrozsény, Nagy Daniel vendégfogó V. Hunyad 2—2 frtot, Nemes Samuel k. jbiró Hátszeg 10 frtot, Nemes Ede albiró Körösbánya, Nemesánya F. rencz vasuti altiszt Petrozsény, Nagy Miklós tanító Petrozsény, Nagy Lajos s. körj. Burzsk 2—2 frtot, Orbán Mihály pap jelölt Szászváros 4 frtot, Olvasó Egylet Szászváros 10 frtot, V. Hunyadi olv. egyiet 10 frtot, Porolt József iparos Déván 4 frtot, Pavicsih József iparos Déva 2 frtot, Pogány Adámné Déva 2 frtot, Paule Iván ál főnök Piski 10 frtot, Putnoki György szertárnok Piski 2 frtot, Papp Albert adótsizt Körösbánya 2 frtot, Prokuek Samuel kath. lelkes Csérles 4 frtot, Pap Árpád gyógtátra Hátszeg, Popovics Dénes közjegyző Bási, Pfugaszraf János vasuti altiszt Petrozsény, Pick Samu kereskedő, Pick Samuné, Preisich Jakabné Petrozsény 2—2 forintot; Piringer József kath. teikész 10 frtot, Popovics János közjegyző Balsa, Polgar Gyula színész Szászváros, Piroška I-tván birtokos Csongrád 2—2 frtot, Réthi Lajos tanfelügyelő Déva 4 frtot, Rubner Antal bírósági végrehajtó, Ribiczei Ferenec ügyvéd, Ribiczei Ferenecné, ifj. Ribiczei Ferenec gyakornok, Ribiczei Mariska Körösbányáról 2—2 frtot, Roska Frigyes birtokos Kristyor, 2 frtot; Révai Károly bányagyakornok Nagrág 4 frtot, dr. Rakovszki József orvos P. Kalán, Róth Bernhard bérlo Barjafalva, Buder József kereskedő Petrozsény, B. Rudnyánszky József felsőházi jegyző Budapest, Rosenborg Ede kereskedő Csongrád, Ráczkóvi Lajos körj. Bokaj, Szallasi Miklós birtokos, Szallasi Péter keresk. V. Hunyad, Strauss Jánosné birtokos V. Hunyad, Süket Gábor v. hivatalnok Piski, Steiner Vilmos kereskedő Petrozsény 2—2 frtot, Székely Gyula mérnök Piski 10 forintot, Szathmari Elek tanító, Szolnai Ferenec hivatalnok, Szele Imre díjnok Piski, Steiner István szertárnok Vajda Hunyad, Schissel Károly gyógtáros, Schissel Julia gyógtáros neje Körösbánya, Szabó István tanító Körösbánya, Stojka József kereskedő 2—2 frtot; Sándor János tanár Szászváros 4 frtot, Simon Ferenec tanár Szászváros 4 frtot, Simon Gábor tanár 2 frtot, Srudelka Ernő bányatiszt Nagyság 4 frtot, dr. Szabó Lajos orvos Nagyság 2 frtot, dr.

Szabó Lajosné 2 frtot, Schuller Miksa kereskedő Szászváros 2 frtot, Sarvi Szabó Péter k. közjegyző 10 frtot, Szilágyi Ignác terményárús Déva 4 frtot, Sailer Adolf bérlo Báupatak 2 frtot, Seidlheffer János körjegyző Lajánél 2 forintot, Stampa Rezső kereskedő Petrozsény 2 forintot, Szabó József iparos Petrozsény 2 forintot; Simon Zsigmond közjegyző Algyógy, Széki Károly mérnök Petrozsény, Stojka Péter tanító Petrozsény 2—2 frtot; Szőcs Sándor ref. lelkes Déva 4 frtot; Szifás János tanár 2 frtot, Szenkovics Márton p. ü. szemlész 4 frtot, Sarusi Mihály birtokos Csongrád 2 frtot, Scherschel Gusztáv vasgyári főnök Kudzir 10 frtot, Szentpéteri Igánc orvos Kudzir 2 frtot, Strojni Román mérnök 2 frtot, Széles Endre gyógtáros Algyógy 2 frtot, Tallacsek Ferenec főbányatanácsos Petrozsény 10 frtot, Török Árpád albiró Körösbánya 2 frtot, Török Tekla albiróné, Terboos Bertalan főerdész Csongrád 2 frtot, Tauber Tódor erdész Petrozsény, Tallinszky Nándor erdész Kudzir, Ulrich Márton tanító Piski, Ullmann Leona hajadon Petrozsény, Tokay A. tanár Szászváros 2—2 frtot; Ujvári Sándor vasuti hivatalnok Tata 4 frtot, Uhlman Lipót bérlo Petrozsény 2 frtot, Ujvári Gyula irnok Algyógy 2 frtot, Várad Bertalan főszolgabíró V. Hunyad 10 frtot, Vadas Gyula erdész V. Hunyad, Vladonya Samuel bírósági irnok N. Szeben, Veres József albiró Hátszeg, Vukovich Géza adótsizt Körösbánya, Vilmos Sándor birtokos Brád, Vitos Lajos tanár Szászváros, Vigh Sándor tanító jelölt Déva 2—2 frtot, Veres Richard postakészlő Nagyság 4 frtot, Vasiocek Károly orvos Csérles 4 frtot, Vihari Elemér színész Déva, Varga József tanító Algyógy, Vallner János v. gyakornok Petrozsény, Vagner Henrik vasuti hivatalnok Petrozsény 2—2 frtot, Lusnek Nándor nyug. törvénybíró Déván 4 frtot, Zeidner Gusztáv kereskedő Piski 2 frtot, Zsoszán Zsófi tanítónő Zám 5 frtot.

Az olvasóhoz.

Kevés mondani valónk van az új év küszöbén, mikor lapunk a nyolczadik évfolyamba lép. A ki szereti az igazmondást, a szabadságot és vagyárokozik hazánk függetlensége után, nem fogja lapunkat elhagyni. A kinek keletlen a mi őszinteségünk, az eddig sem támogatta lapunkat. Tény, hogy addig él lapunk, a mig az olvasó közönség fentartja; és csak addig kívánjuk a fentartást, a mig megérdemeljük.

Az Ellenék előfizetési ára:

Egész évre	16 frt
Fél évre	8 frt
Évnyegyre	4 frt

Mozgósítás.

Lapunk tegnapi számában egy közleményt hoztunk a közös és honvédd, hadsereg mozgósításának elrendeléséről. A hirt megbízható helyről kaptuk, s nem volt okunk annak valódságában kételkedni. A mint azonban utólagosan értesülünk, tudósítónk annyibát tévedett, hogy nem a tényleges mozgósítás, hanem a mozgósításra vonatkozó adatok összegyűjtése rendeltetett el a honvédelmi miniszter által. A háboru tehát — bár mindegyre komolyabban kísért — még nincs a küszöbön.

rosz sorsra, kik szeretik egymást, kiknek van egy kis gyermekek, arra gondol hogy hajdan, oh! már nagyon régen, jóval azelőtt hogy könyöröltes kezei érintették az emberi nyomorúságokat ő is álmódott egy nemes és tisztá almat, melyet mint egy bizonytalan emléket idéznékfelesen szegény asszony-nak egyszerűen kifejezett érzése. Vissza gondol a multra, emlékezik...

Ezelőtt Cardaillan Annának hívták és atyjának, a hercegnék palotájában lakott, megas ablakai egy nagy kertre nyíltak. Tavasz volt és ő látott virágzó fákat, hallgatótt madár dalt. Azután egy nagybátyja, egy pispók beszélt valami házasságról... Cavendale lord, Irland egy őszi nemes családjának ivadéka... Hallani véli az el-függönyözött orchester dallamos zenéjét, melyet első találkozásuk alkalmával játszott a bálban... Hogy zavarba jött az első tekinetere ezen mintaszerű fiatal embernek, kinek kicsiny szakállá sörte-szerű haja, fekete gyémánthoz hasonló szemei, királyi, de végzetes kinézetű kölesönöztek... Douglas! Douglas-nak hívták!... és ő hat hónap alatt nagyon sokszor mondta ki ezt a nevet süsöge, csupán önmagának, gyöngéd mosollyal. Csak azt a vakmerő nézést, azt a gunyos mosolyt nem szerette benne... Egy napon aztán atyja hirtelen elhúzatott vele egy kastélyba, Auvergne legválosabbi részébe. Egyszer merészelt kérdészködni jegyeséről, de az öreg herceg, biborpirosan a haragtól, megtiltotta, hogy többet előtte annak a nevet kiíjtsék.

... Ő engedelmességedet, fájdalommal szívében, a nélkül, hogy értette volna, mig egy nap egy újsg véletlenül kezébe került, mely megértette vele azon iszonyatos botrányt, egy éjjeli mulatóhelyen való veszekedést, a színésznért való párbajt, hogy egy ember Cavendale lord által megöltetett, és hogy mindez a szegény a törvényszék előtt tárgyalatik!... és azután az adatok!... azok a borzasztó adatok!...

Azután következett az ő hosszas betegsége, Douglas nevének folytonos ismétlése önkívületi állapotában, az a bolygó csillaga álmatlan éjjel-napp; azután szívszagotó sóttá őszel a hegyek között, vagy a kastély erkélyén, melyet a platánok elhallott sarga levelei borítottak, és a hol ő oly szomoruan érezte magát; később aztán nézt a szállongó hóhelyeket, melyeket az északkeleti szél izzott és szakgatott szét a szögleteken.

Később aztán nyugodtabb lett, és daczára atyja bánatának, Cardaillan nagybátyja tanácsainak, ki azért jött eljeleketükből, felvette az igralmas nővérek ruháját... És most hat év elteltével, midőn a sebeket kötözi, azok inkább látszanak gvógyíthatóknak mint az ő szívének sebei, és a haldoklók mellett virasztva, iriglyi azokat, hogy azok előbb költöznek el... És egyszerre eszébe jut hogy bármennyire elvesztették hitte magát a világ-ra nézve, mégis őzött és nyakán viselt egy kis emlék pénzt, mely a pápa által lett megszentelve, és a melyet neki lord Caren-dal hozott egy olaszországi utjából...

Ó gyenge szív!

Ezen pillanatban társnője azt hive, hogy elaludt. megérinté karját.

— Ebredek föl, testvérem... ime megérkeztek.

Cardaillan Anna, ki a vallásban szit. Orsolya nevet vett föl, kinyitja szemeit és maga előtt látja közvetlen azt az asszonyt, kis gyermekével térdel között, álmódosáinak önkénytelen okozóját.

Hirtelen kebléhez viszi kezét, egy kis fáradtsággal beteszi két újját kikeményített mell-lepelje alá és egy kis aranyérmét vesz elő, mely egy vékony zsinoron függ, mit hirtelen rántással elszakít; azután a keblétől még meleg tárgyat a szegény asszony kezébe téve:

— Tegye meg nekem azt az örömet asszonyom — így szól hozzá — és fogadjon el ezen emléket, hogy drága kis betegének nyakába akassza... Ez egy emlék, melyet ezeltől hat évvel ezent anyának a pápa, Ró mában megszentelt.

És eltűnve az asszonynak félbeszakított hálálkodásai elől, a kegyes soror követé társnőjét, ki már kiszállott a kocsiból és hatalmasan lépkedett a sárban.

A vezető — kabátzsebében egy friss újsággal — szívesen elnézett volna egy kis rendtelenséget, de ő egy régi gyalogos-kap-lár, kinek egyik fület egy muszka golyó ketté szelte Balacelavánál, és aki respectálja az asszonyokat. A szegény anya pedig komoly és meghatott arccal nézi a szentelt érmet, — a konduktor pedig, egy tekintettel a szép nemre, bajszszába mosolyog.

Becsületből.

Angolból fordította: Amica.

I.

A levélhordó! barátságos kopogtatása mily sok — és mily kevés jelentőséggel bírhat!

Egy reggel előttem nagyon sok jelentőséggel bírt; a jól ösmert alak gyors léptekkel közeledett a lelkeszlakhoz vezető hársfasor alatt; mert életem története, sőt nem csak az enyém, hanem masoknak az élet története is, napról és a most kapott levélről kezdődik.

A juniusi meleg napfényben a reggelizés mellett ültünk; a mi kedves jó öreg János bátyánk az asztal végén ült, Lily nővérem az egyik, a kis Mabel a másik oldalán foglaltak helyet, én pedig Hanghtou Meta az asztalfőn ültem, s a kávét készítettem.

Hétfe volt, s az új hetet egyforma szabású színi és szövött friss mosó ruhá-

ban kezdtük meg. Emlékezem, hogy akkor reggel két ruhába voltunk öltözve, s hogy a kis Mabel fűrtjei kek szalaggal voltak hátra kötve.

Lily, Mabel és én árvaak voltunk; árvaságunk történetét röviden és egyszerűen rögtön el fogom mondani.

Egy szép tiszta reggelen veres kabátos urak összegyűltek; atyánk, a szenevedélyes vadász, a legbátrabb és legjobb lovas közöttük, mindig az első volt, és elő ment mindenütt. A nap folyamában a lova megbottolt és elesett, s ló és a lovas oly szerencsétlenül vágódtak a földhöz, hogy atyánk sohasem emelte fel többé fejét. Hazae viték, a mielőtt másik napra virradtunk volna, özvegy és árvaí sirattak a halottat. A szenvedő csak egyszer szólalt meg, s e néhány szavak feleségéhez voltak intézve.

Lily, én megyek el előbb, mondá, aztán gyengébb hangon azt tévé hozzá: „Feleségem, isten vele!”

Három hónap múlva a gyászkoosik a lengő tollak, melyek a mi gyermeki felfogásunk szerint, a legnagyobb desolatio jelenvényei voltak, a hosszú fa sor alatt ismét elvonultak; én és Lily egymás kezét fogva, feketébe öltözve állottunk a gyermek szoba ablakánál, és sirva néztünk az anyánkat elvivő fekete lovak után; emlékezem, hogy keserű bánatomban azt kívántam, hogy bár a következő nap ism t vissza jönnének, s minket szegény szerencsétlen árvaakat szüleink mellé vinnének.

A dala egy széken ülve a kis babát ringatta az öleiben, sűrűn hulló könnyei az egy hetes anyátlan árva arcára peregetek; és mi zokogni kezdtünk ismét, midőn a kis gyermek sírása eszünkbe juttatta, hogy most már nincs anyánk ki sírásunkat hallva a szobánkba jöjjön, nincs anyánk ki ölebe vegyen, vagy a tűzhely elibe ülve gyermekeinket a panaszait, vagy vidám csevegéseit türelemmel hallgassa.

Kedves jó öreg János bátyánk! szavai mennyi vigasztalást adtak! S bánatunk mennyire lecsillapult midőn tudtukra adta, hogy mamánknak az volt az utolsó kívánsága, hogy menjünk ő hozzá lakni, s legyünk az ő gyermekei. Egy hét múlva sürgölődés, zúrvavar és pakolás volt, és a régi otthon felbomlása; másnap reggel utoljára állott a kocsiak az ajtóknk elibe, — s a vasuti állomáshoz hajtottunk; János bátyánk figyelmeztetett, hogy midőn a kácpunk kimegyünk nézzünk vissza, mert meglehet, hogy régi otthonunkat sohasem fogjuk többé látni; és mi csudálkoztunk, hogy a mi öreg kocsisunk miért emelt ki bentünket oly gyöngyöden, s midőn elbucsuott tőlünk, miért könnyezett?

De a levélhordó kopogtatásától, mely élesen visszhangzott az egész házban, jó messze tértem. A leveleket behozták; három volt, s mind a három a bátyánkhoz szölo. A levelek Lilyt és engem sohasem érdekeltek valami különösen, tehát most sem ügyeltünk rá, s mind a ketten csudálkoztunk, midőn János bácsi mosolyogva nézett fel, s azt mondá:

— Meta és Lily, Mildred nénéktől a meghívást kaptátok. Azt írja, hogy a ten-geri levegő jó fog nektek tenni.

Meghívás! Mily pompás meglepetés! János bácsi bizonyosan leolvasta arcunkról az örömrüket, mert azt mondá:

— Gyermekek, látom, hogy megirhatom a választ, s megirhatom, hogy elmentek.

— Oh igen, igen! kiáltottuk örömmel. — Látogatás Mildred nénihez, még pedig nyáron! Ez oly nagyszerű, hogy alig tudom elhinni, mondá Lily ragyogó szemekkel. És már most Meta a ruháinkról gondolkozunk. Mit vigyunk el?

Ez oly fontos kérdés volt, a mi felett nem lehetett egy pillanat alatt határozni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 4.

— **Kitüntetés.** Király ő felsége *Setojka* Antal marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai bírónak sok évi hű és kitünő szolgálatának elismerésül a III. osztályú vaskoronát adományozta.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter gr. *László Kálmán* marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai segédfogalmazót ugyanoda fogalmazóvá nevezte ki.

— **Háborus jelek.** A fővárosban szerte elterjedt hír szerint a közös hadügy-miniszterium a „Gans és társa” budapesti vasöntő cégénél nagy mennyiségű gyugolyókat készíttet rendelt meg.

— **A trónörökös pár Abbazia-ban.** A trónörökös párról Szilveszter estéjén diszebb volt, melyre 15 személy, köztük Jettimár kerületi kapitány, Brenner gróf, a főmei polgármester és Wagner tábornok, volt hivatalos. Ebből és Udol bécsi énekes néhány dal énekelt, a trónörökös pár és a meghívott vendégek tetszésre közt.

— **Áthelyezés.** Szentkirályi Sándor fővárosi fővármihatali ellenőr hasonló minőségben a győri fővármihatalhoz helyeztetett át.

— **Nagy vadkan vadászat** volt Alsó fehérmegyében a múlt év végén. E vadászatok alkalmával *Vadady* Gergely árt birtokos egy kétmétermázsás vadkant ejtett el.

— **Ipolyi Arnold** szülőházát emléktáblával fogják megjelölni. Az ez iránt megindított mozgalom ellen Pongrácz Lajos kont megyei alispán áll. a ki e nemes célra gűjtést indított. Az adakozások már javában folynak.

— **Baross** közlekedési miniszter vasárnap fogadta az ő hatósága alatt álló különböző központi hivatalok tisztelgését. A miniszterium személyzete élén *Gervey*, mint a legidősebb miniszteri tanácsos volt azonos. Beszédére a miniszter többi között azt felelte, hogy oda fog törekedni egész mélyen, minden ügy az államháztartás kedéért belül nyerjen elintézt. — A vasúti gazdaságok nevében *Ivánka Imre*, — Dunagőzhajózási társaság nevében *Ullmann Lajos* vezérigazgató üdvözlé a minisztert.

— **Kállay Emánuel** Szabolcsváry egykori alispánja, a múlt év utolsó napjaiban, Nagybányán elhalt. Kállay 1814-ben született. Sok ideig szolgált a hadseregben, majd visszatérve szabolcs megyei urakaira, a megyei ellenzéki vezérfehérfa 844-ben a megye másodalispánja lett. Végül katonája volt a szabadságharcnak. Hála nagy részvétet kellett minden ismerőstől.

— **A brassó belvárosi gör. k.** szentháromságáról címzett egyház román ajku híveinek képviseletében Hodossy Imre írt indított ugyanazon községnek Teleszky Áván ügyvéd által képviselt görög ajku híveit a brassó belvárosi Szentháromságáról címzett egyház és az ahhoz tartozó egyházi és iskolai alapítványok stb. írt. A pár lényegét jelentősebb melékérdések mellett főleg az a kérdés képezi, vajon a brassó-belvárosi gör. k. szentháromságáról címzett egyház s az ahhoz tartozó egredileg nem vitás vagyonszerességek telet való rendelkezési jog az egyházközség lívei közül kizárólag csak a görög ajku hívekét illeti-e meg, avagy nem a brassó-belvárosi gör. k. vallású összes híveket, köztük tehát a románokat is? Mert a román ajku hívek az eldigi rendszer megszüntével el szeretnék, hogy a 2 külön képviselet helyett egy újonnan alakítandó közös egyház-képviselet kezelje a község vagyonát, továbbá

összehozza a személdőkeiket, s komolyan elhatározza, hogy a napnyomban uszó kertre, a mi a mély gonfoltokozás kifejezése volt. Az a Lili testvérem nagyon szép volt, igazán szép, aki kedves vidám, megnyerő modorával mindenkit meghódította.

Pár percznyi gondolkodás után egy álmam akaratos íze fordult felém, s Lily levele kiáltá:

— Eh mit törődjünk rajta, a meddig is boldogok vagyunk!

János bácsi mosolyogva nézett a viam arcra, a nevető süté szemekre, s az any hajból bnt koszorúra.

— Igazal van Lili; de mire alkalaztatd szavaitat gyermekem?

— A ruhákra bácsikám, a fodrokra, a krukra, csipkékre és szalagokra. Ma reggel szemlést tartok a ruháim felett, megnézem, hogy mi a használható, mi nem. Ha szik bátyám is elvonulhat a kiállításra.

János bácsi tréfásan veregette meg Lily orozáját s kiment a szobából: de néhány percz múlva ismét visszajött, épen akkor midőn Lily egy mély sohajjal mondá:

— Meta, amit itt viselünk, az ott nem jó.

János bácsinak mind a két kezében voltak; az egyik csomót nekem, a másikat Lilinek adta.

— Fogjátok gyermekek, százötven fotót adok mindegyiknek, hogy szalagot gyektek rajta. Bár többet adhatnék!

Elsietett, mielőtt időnk lett volna jó-gát megköszönni.

— Oh Lili, olyan sok szép mindent betűnk!

— Oh, Meta, milyen pompás!

(Folyt. köv.)

bá, hogy a templomban az istentisztelet közös költségein felváltva görög és román nyelven tartassék, mely célból külön görög és külön román ajku lelkész alkalmazatának. Ebből azonban a görög ajku hívek nem akarnak beleegyezni s így a dolog pörre került. Az első bíróság aztán a felperest keresetével elutasította, a görög ajku hívek javára döntvén el a kérdést. A kir. tábla pedig tekintettel az 1868 IX. toz. 9-ik szakaszának rendelkezésére, helybenhagyta az első bíróság ítéletét helyt adván egyszer s mind az alperes viszonykeresetének.

— **A nagyváradi 48-as párt** választmánya igen helyesen elhatározta, hogy a kormánypartivá lett „Szabadság” helyett „Közjogi Ellenzék” címen egy párt elveit minden magán érdektől menten képviselő napilapot ad ki. A lap mutatvány száma a napokban jelenik meg. Kérjük elv társainkat, hogy most midőn a függetlenségi eszmének oly nagy sikere van kitartó harcosok, minden erejükkel támogassák a „Közjogi Ellenzék” melynek elv hűségéről kezdekedik azon férfiak (Kunyhóssy és Keledy) neve kik az új vállalat élén állanak.

— **Szerelmi dráma.** — Mint Bécsből sürgönyzik — ott új év napján Exner Károly postást szelmei féltékenysége miatt gyilkosságot és öngyilkosságot követett el; előbb agyonlőtte a Pestalozai-utcai „Hotel Garniban” lakó kedvesét, Engelmann Mari operai karakessőt, ezután fejének és mellének irányzott két lövéssel kioltotta saját életét is.

— **Bilrothról** a bécsi egyetem orvoskarának híres tanáráról egy szent-pétervári távirat azt jelenti, hogy Kiseeffben egy műtétet végzett, a melytől állítólag 50,000 rubel tiszteletdíjat kapott.

— **Egy tragikomédia** keltett fel-tűnést nem régen Beszterce-Naszódmegyében, hol a kultur-kép-szász natio egy férfi tagját kegyetlenül lecsalta. Fárao nomád nemzedékének egy nőtája. A szász atyafi, t. i. nagyon fővénys és hozzá nagyon babonás volt. Fővénység és babona nagyon rossz tulajdonságok akkor, mikor „oláh” cigányok tudvalevő nagy zsiványok kóborolnak a vidéken” és megtudják, hogy miként egykor Szűcs György hazánkba — bajszra, egy vágyakozik az illető sógor — a pénzre. Elment tehát a Fárao nemzedékének nő tagja az illető szászhoz és „szép szóval, hitegével, usztatóval” megígérte neki, hogy két bornyuért annyi pénzt szerez neki, mint a mennyi a rosta lyuka. A szász atyafi elfogadta ezt az ajánlatot, a mire a cigány-nő egymagára lement a pinczébe és ott el-ásott, jó mélyen a földbe öt picizlást s avval leküldötte a szász atyafit a pinczébe. A szász atyafi ácsott, ácsott és nagyon megörvöndött, midőn megkapta az öt picizlást. Tovább akart ázni, hát ha lesz annyi pénz, mennyi lyuka van a rostának, de az az ő barmlyi mélyre ment is, több pénzt a szász nem találhatott és midőn végre feljött a pinczéből, elállott a szeme-szája. ... A cigány-nő nincsen sehol, de nincs a két bornyu se és még annyi más, mint Fárao nemzedékének nő tagja jónak látott magával vinni Fárao nemzedékének nő tagját erősenes kutatók azóta az állami esendőség vitéz közegei s a kultura szédítő magaslatairól minket, barbárokat, fitymálva nézegető szász natio rászédett tagja üti a fejét a falba.

— **Baross Gábor** közmunka- és közlekedésügyi miniszter hetekint kétszer, még pedig kedden és pénteken délután 2-től 3 óráig fogad.

— **Rongyos egylet** Sz. Régenben. Mint lapunknak írják a Szász Régenben nem rég alakult rongy hasznosító egylet a r. kath. leányiskola egyik termében szépen díszített karácsonyfát állított fel. Szép közönség hallgatta Gáll Elek r. k. áldozár alkalmi szavallatát, melyet a kiesingy is szintén szavallattal és alkalmi párbeszéddel követtek. Ez-k után következett a ruhák kiosztása, összesen 20 szegény sorsu iskolást látott el az egylet a legszükségesebb ruhák-al, némelyeket egész rend öltözékekkel is. Tehát 8 leány és 12 fiú élvez már e jótékony egylet áldásos munkájának gyümölcsét. Ezen kívül még 3 szegény asszony között osztott meg azon pénzbeli adomány, melyet az egylet élnöke ügyv. Pap Sándor e célra ajándékozott.

— **Tisza Kálmán miniszterelnök mint tanu.** Egy aradi nagykereskedő, mint az „Aradi Közlöny”-ben olvasuk, Tisza Kálmán miniszterelnök egyik uradalmának tisztartója ellen az aradi törvényszék előtt pert indított. A felperes képviselője egy tekintélyes aradi ügyvéd, némely perbeli körülményre nézve Tisza Kálmán miniszterelnök kihallgatását kérte. Az aradi törvényszék a tanukihallgatást elrendelte és annak foganatosítása végett megkereste a budapesti I.—III. ker. járásbíró-ságot. Ez a tanukihallgatás határidőjűl folyó hó 8-át tűzte ki, mikorára „tanu Tisza Kálmán miniszterelnök ur ő nagyméltósága Mattyasovszky albiró elé” meg is idéztetett.

— **Megdőbbszent öngyilkosság** híre érkezett Ó-Szőnyről. Vasonkeőy Imre földbirtokos, ki csak a napokban, december 28-án, tartotta esküvőjét Budapesten, Eberling Amelivel, Eberling Antal nagykereskedő leányával, Ó-Szőnyön vasárnap késő este öngyilkosságot követett el. Agyonlőtte magát. A fiatal házaspár éppen ötödik napját élte a mézesbetegeknek. Az öngyilkosság valószínű oka, hír szerint, az hogy Vasonkeőy édes anyja a komáromi törvényszéknél fia gondokká al helyezése iránt kérvényt terjesztett be. Vasonkeőy általánosan igen túlzó ideges embernek ismerték.

— **Ritka orvosi műtétet** végzett

Dr. Lovrich Gy. nagybányai orvos a napokban. Egy nőnek 10 év óta volt az orrában egy kóros dag, melynek eltávolítása után kitűnt, hogy ez kéképződés, mely tyuk tojánosságú volt és sulya meghaladta a 40 grammot. E ritka kéképződényt, mint halljuk, Dr. Lovrich a budapesti egyetem gyűjteményének szándékú felküldeni.

— **Tűz egy hercegi palotában.** Odessából hg palotájában Rómában vasárnap éjjel a herceg vigyázatlansága következtében tűz ütött ki. Umberto király a ki Quirinal alakaiból észrevette a lángok kitörését, 3 segédtiszt kíséretében éjfélkor gyalog a tűzvész színhelyére sietett s majdnem egyóra hosszat időzött a palota előtt és bent a palotában. A tűzvész színhelyére siető közönség lelkesen megjelözte a királyt, ki a népek mentési munkálataiban buzditással szolgált. A hercegnek másodemeleti lakosztályai épüszultak; a második emelet többi részében, a muzeummal együtt, nem esett kár. A második emelet lakosztályainak fényes bútorzata valamint sok művészeti tárgy is teljesen tűnre ment, a tetőzet egy része beomlott. A kár meghaladja a félmiliót. Emberélet nem esett áldozatul.

— **Czigányaink a külföldön.** Pinter Pál híru zenekara az idei farsangon az orosz fővárosban fog játszani. Pétervár legelső szalonjaiban a s forágu világ estélyein egyaránt szívesen hallgatják cigányaink zenéjét s Pinter zenekara már tömeges meghívásokat kapott, hogy játsszék a pétervári előkelő közönség előtt a különböző szalonokban és estélyeken.

— **Huszárok garázdálkodásáról** értesítik a Pesti Napló Szabadkáról. — Ugyanis egy ottani vendégében 5—6 huszár borogozott együtt, kik azonban oly garázdál viselték magukat, hogy a vendéglős kénytelen volt őket, barátságos hangon, távozásra szólítani fel. Erre a huszárok egy széklet kaptak fel s a vendéglős nyílt ütni kezdtek, majd a vendéglősnek rontottak neki s követelték tőle hogy bort adjon nekik. A vendéglős a garázda huszárok elől a hátulsó szobába menekült s mire amazok utána értek, az ajtót Hevér Ignác magára zárta. A huszárok ráfeszítették az ajtót s tülegették a megremült vendéglőst. — A cseldeközben rendőrökért futott a városházára, — honnan gyorsan meg is érkeztek s a huszárokat lefegyverezték. A huszárok közül azonban egy elmenekült a lakanyára és segélyül szolította katoná cimboráit. — A lakanyából rövid idő alatt egész szakasz huszár érkezett meg s kivont karddal a rendőrökre támadtak. Az utczá, hogy a rendőröket kiszorították valóságos kis csata színhelyévé lett. A huszárok kétszer löttek a rendőrökre, s ezek viszonzván a lövéseket, hátrálásra kényszerítették a katonákat, kik a lakanyáig vonulva vissza, onnan újra rálőttek a rendőrökre. Az utczában két rendőr sérült s sevevett. Az elvert vendéglős, szintén súlyos sebekben fekszik. A garázda huszárok ellen a katonai hatóság a legszigorubb vizsgálatot már megindította. Csakhogy ne feneklődjék meg aztán ez a botrány is a „szigorú vi szlát” kátyujában!

— **Ki a nyertes?** A müncheni rendőrség kérdést intézett Budapest főváros hatóságához az iránt, vajjon az 1885-ki budai nyerevényi kölcsön sorsjátékának főnyereményét ki vette fel a főváros letétpénztáránál. Egy a müncheni rendőrség által gyanus költekezés miatt letartóztatott egyen ugyanis a nála talált pénzek eredetére vonatkozólag arra hivatkozott, hogy az a főnti főnyereményből származik. A fővárosi hatóság utána nézván a dolognak, kitűnt, hogy a főnyereményt a letétpénztártól az osztrák-magyar bank vette át s így a müncheni „ismeretlen” semmiesetre sem lehet a nyertes, miről a müncheni rendőrséget azonnal értesítették.

— **Tábornoknéből trafikorné.** A párisi lapok érdekes hírt közölnek a francia köztársaság elnökéről. Nem régen halt meg ugyanis Grévy hadsegéde, Pittié tábornok, a ki nemcsak a legjobb katonák egyike volt, hanem egyáltalán jó költő is. E két foglalkozás dacára is olyan szegény sorában halt ki, hogy özvegye a neki járó csekély nyugdíjból nem bír megélni. Grévy most saját kezűleg levelet írt Dauphin pénzügyminiszterhez, melyben Pittié özvegye számára dohánytőzsde-nyitási engedélyt kér. A tábornokné az engedélyt okvetlen megfogja kapni — Pittié iránti kegyeletből, par pittie pour Pittié.

— **Szilveszterest a „Hofburg”-ban.** Az végét délután 4 órákor ünnepelték meg a „Hofburg” templomában 4 óra eljött pár perczel történt a királyi család tagjainak felvonulása. Megjelentek Károly Lajos főherceg nejevel, Mária Terézia főhercegnővel, Lajos Viktor főherceggel, Ferencz Ferdinánd főherceggel, Ottó főherceggel nejevel Mária Jozefa főhercegnővel és Albrecht főherceggel. Míután a királyné lakosztályaival szomszédos teremben összegyűltek, ő felségeikkel a királlyal és királynéval és Valéria főherceggel együtt egyetemben a burg templomba mentek, hol az oratoriumba hallgatták végig az isteni tisztelget. Az istentisztelet a meghatározott időben áldással kezdődött és a Tedeum-mal végződött. Ennek végeztével az udvar lakosztályaiba vonult vissza és nemsokára távoztak a királyi család tagjai is. Nagyszámú közönség töltötte meg a fényesen kivilágított templomot. Az istentisztelet után ő felsége a királyné termében kis családi estebéd volt.

— **Szerelmi dráma.** Holdmészen decz. 27-én nagy feltűnést keltett egy asszonynek gyilkos tette, melylyel vetélytársnőjét igyekezett eltenni utjából. A holdmés-

zesi gör. kel. lelkész csinos fiatal gazdaszszonya ugyanis már régebben szerelmi viszonyt folytatott az odaváló malombérlővel. A molnár neje ráírt megcsalására a bosszút esküdött. Mikor decz. 27-ikén a pap gazdaszszonya a malomba ment s örles alatt levő buzájának megöröléséért várva a malomban időzött, egyszerre a mellékszobából kirohant a molnár neje s egy 10—20 cm. hosszú élesre fent késsel a gazdaszszony-nak futva, nagy ütötte bele a kését annak testébe, hogy a szerencsétlen nő menten összerogyott. A gyilkosnőt elfogták, a súlyosan megsérült nőt pedig dr. Gróza Szilárd kórorvos hazaszállíttatá.

— **Gladstonet,** születésének 70-dik évfordulója alkalmával, melyet az agg angol államférfi a múlt hó 29-én ült meg. Anglia minden részéből elhalmaztak szerencseki-vánatokkal. A táviratok között egyike volt a legelsőnek a walesi hercege, ki melegen gratulált neki Swaffamból.

VÁROSI HIREK.

— **Uj regényi közlését** kezdjük meg mai számunk tárczarovatában. Címe: „Beccsületből.” Angol eredetiből lapunk számára fordította A m i c a, kinek fordításában már több hasonnemű s általános tetszésben részesülő regényt volt alkalmunk közölni. A fordítón ismert jó érzéke kezeskedik arról, hogy az angol regényirodalomnak ezuttal is egyik értékesebb termékét ültette át nyelvünkre.

— **A fiatalág bálja.** A helybeli „Jótekon Nyegylet” választmánya ma déli-oltt tartott gyűlésen elhatározta, hogy az idei farsangon bált rendez. A bál február 22-én fog megtartatni. A rendezők jelszava: igen helyesen, az egyszerűség lesz.

— **Bain Sándor,** a fiatal festő művei keltenek feltűnést pár nap óta városunkban. Évekkel ezelőtől több rajzával keltett figyelmet a fiatal festő, kinek most arcképei találkoznak elismeréssel.

— **Ellopták** valami jó madarak egy kolozsvári ácsmesternek 77 frjtát, mi az ácsmester oldalzsebében, egy bugyiarisban foglalt helyet. A szegény ácsmester véletlenül igen be talált venni a jóból — és csak későre vette észre megkárosítását, minek elkövetésével egy helybeli csaplórt vádolt. A csaplórs azonban mindenemű solidaritást megtagadott az ácsmesterrel, a ki szerinte nem is volt az ő bormérésében, hanem ittason feküdt az utczán. A bonyolult kérdés tisztázását Román Károly rendőrbiztos vállalta el.

— **Nyilvános köszönet.** Az ip. ifj. önkép. és betegsegélyző egylet folyó évi decz. 26-án tartott filirésteleyn felülfizettek: Dr. Eltes Károly plébános 5 frt, Szász Domokos 2 frt, Gámsán Zeigmond 2 frt, Kirmajer Károly 1 frt, Domjén Ágoston 3 frt, Matutsek József 3 frt, Ferenczi Ignác 2 frt, Hovesi József 2 frt, Tiszt. Ládi 1 frt, Meichd János 1 frt 80 kr, Hirschfeld Sándor 1 frt, Hegedüs Ferencz 1 frt, Bakosi Sándor 1 frt, Zolnai András 1 frt, dr. Salamon József 60 kr, J. A. 60 kr, Sanyi Sándor 50 kr, Kö-rösi Tólor 50 kr, N. N. 50 kr, B. J. 50 kr, Roll Adolf 40 kr, Binder Béla 40 kr, Bartalis Károly 40 kr, Walton Vilmos 40 kr, Hegedüs Gyula 40 kr, Terkál Béla 40 kr, Oláh Samu 40 kr, N. N. 40 kr, Tóth György 40 kr, Marosán István 40 kr, Forai Jakab András 40 kr, Bodnár Gáspár 40 kr, Ru-zsonyi Pál 40 kr, Haragos József 30 kr, Veszián Sándor 20 kr, Markovits altiszt 20 kr, Gara Károly 20 kr, N. N. 20 kr. Fogadják mindnyájan nemes adományaikért meleg köszönetünket. Kolozsvárt decz. 30-án 1886. a rendezőbizottság nevében: Damjén Ágoston egy. alelnök. Némethy József egy. jegyző.

IRODALOM.

* **A kolozsvári „Orvos természet tudományi értesítőhöl”** két füzet és pedig a „népszerű szak” című részéből a 2-ik szám, a természet tudományi részéből a 3-ik füzet jelent meg. Az előbbi dr. *Bokai* Árpádnak „véddolások a fertőző betegségek ellen” című dolgozatát hozza, az utóbbi pedig dr. *Pachinger* Alajos, *Téglás* Gábor, *Koch* Antal, dr. *Hervich* Ferencz, *Avéd* Jákó, *Abt* Antal stb. tollából hoz önálló-b dolgozatokat és több apróbb közérdeklő közleményt. A füzetek két kötettséti ábrát tartalmazó kép van mellékelve, mely a dr. *Pachinger* Alajos dolgozatát egészíti ki.

* **„Armenia.”** A Szamosújvárt ily cím alatt alapított magyar-örmény havi szemle első száma *Govrik* Gergely és *Szongott* Kristóf szerkesztésében megjelent. Az első szám dr. *Molnár* Antal, dr. *Patrubány* Lukács, *Szongott* Kristóf, dr. *Sima* János, *Govrik* Gergelytől közlő nagyobb dolgozatokat. A füzetben több apróbb közlemény is van legkivált az örmény irodalom és művészet köréből. A lap a szamosújvári nyomdából került ki türtőzt kiállításban.

MŰVÉSZET.

* **Színész jubileum.** *Szabó* Antal, a szegedi színház tagja, ki főleg a főiskola ifjúságának nagy kedvence, f. hó 12-én ünnepi meg színészi pályájának huszonötödik évfordulóját. Ezen ünnepély alkalmából dísz-előadás tartatik a szegedi színházban s előadatik *Calderon*, de la *Barca*. A zalamei bíró” című klasszikus színműve.

* **Szalay Imre** vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos, legközelebb átveszi a szinképző iskola ügyeinek referá-dáját. Valószínűleg ezen hír téves értelmezése alapján került a L.Színészeti apokból a uapilapokba azon udjdság, mintha a nevezett osztálytanácsos a színésziskola igazgatói állomására volna kizemelve, mely állomáson változás nem fog beállani.

* **Banffy Sándor,** kinek Lili-keringőjét országgazerte ismerik és a kinek a népszim-művet előadott „Sawyard leányok”-hoz írt zenéje is tetszést aratott, most operetten dolgozik, melynek szövegét fővárosi író szolgáltatta.

* **Ságh József** 1887 január 1-től a „Zenelap” II-ik évfolyamára nyit előfű-tést. A lap főcélja: a hazai neme jogos ér-dekeit képviselni. E mellett oda törekszik hogy mindazzal megismertesse a magyar zenét kedvelő közönséget, mely az általános művészet minden ágában, mint üdvös felmúlul. A rendes rovatai: kritikai elem-zések, a hazai dal- s zene-egyletek és mű-intézetek körében felmerülő vezér- és irány-czikkek, zenészi társak, terjesztő érteke-zések, fővárosi s vidéki zeneélet, opera és hangverseny előadások, kül- és belföldi udj-donságok pályázatok és hirdetések. Előfű-zési ára: egész évre 6 forint, fél évre 3 forint.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 82-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. január 5-én.

BOCCACCIO.

Operette 3 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsdei hetijelentés.

(A „Magyar Mercu” pénzügyi szakírat tudósítása.)

Budapest, decz. 30. Mint rendesen az év vége felé, a tőzsdéulzet a héten is nagyon csendes mederben folyt. Nevezetesebb események nem fordultak elő, a politikai helyzetben szélesed állott be. Mindazonáltal a tőzsde alaphangulata szilárd és az egész hét folyamán az értékpapírok árfolyama jelentékenyebb változások alig volt alávetve. Pénzügyi tekintetben még mindig a kilátásban levő nagy magyar vasúti kölcsönök konverziója gyakorol döntő befolyást az értékpapírcsra és minél közelebb érünk ezen konverzió megvalósításához, annál erősebb ezen befolyás.

A magyar hitelbank vezérigazgatójának bécsi utja, mely összeesett a magyar pénzügyminiszter utazásával, megerősítette azon felfetvést, hogy a szóban forgó nagy pénzügyi művelet részletei Bécsben fognak most megállapíttatni. Mi azonban azt hisszük, hogy ugy a Rothschild csoport, mint a magyar pénzügyminiszter tisztában vannak a művelet tervezete és részletei iránt és a mi a végrehajtást akadályozza, nem egyéb, mint a külföldi pénzpiacok kedvezőtlen helyzete, Mihelyt Amerikában és a nyugot-európai piacokon olcsóbbodni fog a pénz és visszatér a bizalom, e művelet azonnal végre fog hajtatni. Addig is azonban a tőzsdének nincs oka aggodni semmi fölött, mert a közel jövőre a béke inkább látszik biztosítottnak, mint valaha.

A részletekre térve megemlítjük hogy bankrészenyék közül mindkét hitelrészvény szilárd irányzat mellett inkább valamely magasabban zárul. Tőkebefektetési papírok közül magyar aranyjárdék és papírdárdék emelkedett. Helyi papírok közül malomrészenyék olcsóbbodtak mivel ezen vállalatok ez idén nem igen fizethetnek osztalékok. Vasúti részvények keveset változtak. Ipar vállalatirészvények inkább olcsóbbodtak Sors-jegyek közül tiszai és díjsorsjegyek olcsóbb ellenben vöröskereszt és Bazilika sorsjegyek szilárd. Valuta az újvi kereslet miatt kevés-sel drágult.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS.

NYILTTÉR.*)

Kiválón előnyös házaladás.

A Széchenyi-téren 30. h. sz. levő Regius féle ház és telek előnyösen eladó, a kik reflexálnak egy szép fekvésű tágas és a kis Szamos mentén levő telekre, azok értekezhetnek tulajdonos Regius Károlyal. Középkapu Szappan féle házánál.

Orvosi műszerraktár.

Orvosi műszerekből, továbbá betegek ápolására szükséges eszközök, és kötszerekből raktárt rendeztem be a **Szt. Három-sághoz** címzett gyógyszerháztamban; meglévő gyógyóde hogy e raktárral — melyet *Garay Samu* és *T. sa* jóhírnevű budapesti műszerezék gyárából szereztem be — nagy hiányt pótolok.

Az árak nálam is ugyanazok, mint *Garay* és *T. sa* cégnél.

Teljes tisztelettel

15—20 **Gundhardt Albert**
gyógyszerész.

Kolozsvárt b. monostor utca 15-szám

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalom felelősséget.

Hirdetmény.

A kolozsmonostori róm. kath. alapítványi Uradalom

bükki korcsma joga

az 1887-ik évi január hó 8-án

d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverezésen

három egymásután következő évekre

haszonbérbe adatik ki,

mely árverezésre jelentkezők 30 frt bánatpénz beadására kötelezettek, zárt ajánlatok a kitűzött időig foglaltak el.

Az árverezési feltételek az uradalmi irodában megtekinthetők.

A kolozsmonostori alap. urad. gondnokságtól.

2.(2—3)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi tekintetes kir. törvényszék 3891 és 3881/885 számú végzése által udvarhelymegye tisztii ügyésze Páfi Ferencz végrehajtó javára a karácsonfalvi Barabás Dénes és Barabás Áron ellen 210 frt és 60 kr s jár. er-jéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 486 frtra becsült I. Barabás Dénesnél 1 tehén, 2 ló, 2 vaseke, 5 szekér, 8 sertés 4 szekér s. éna, 2 hectoliter gabona. II. Barabás Áronnál: 1 ünő s 2 ökrös tinó, 2 ló, 1 lószekér, s ha esetleg az árverés megkezdéseig szóval vagy írásban az érdekeltek bármelyike által sürgősen k a 120. § szerinti arra kiterjedőleg is előbbi foglaltató öz. György Ferenczné javára 100 frt, az udvarhelymegyei tak. pénztár javára 300 frt, a székely egy-leti I. tak. pénztár javára 150 frt. karácsonfalvi Kovács József árvái javára 160 frt s az egészset felülfoglaltató baróthi Benedek Sándor javára 287 frt 96 kr. járul. er-jéig a f. évi 191 és 192—886 végr. számú hirdetésben írt tőke, kamat, perköltség s az azután felmerült költség erejéig nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 363., 364 és 2296—1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Karácsonfalván az illető alperesek lakásán leendő eszközölésére 1887-ik év Január hó 17-ik s következő napjának d. e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az előárvezeendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Oklándon, 1886 ik évi Deczember hó 30. napján.

LŐRINCZI KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

4(1—1)

Pályázati hirdetmény jóságigazgatói állomásra.

Az erdélyi róm. kath. Stat s tulajdonához tartozó uradalmak és birtokok gazdasági ügyeinek vezetésére rendszeresített jóságigazgatói állomás betöltése céljából alólírt igazgató tanács pályázatot hirdet.

Ezen állomással, mely az 1887. évben tartandó Status-gyűlésig csak ideiglenesen töltetik be, következő javadalmazás van összekötve:

- Évi fizetés 2000, azaz két ezer frt.
- Évi átalány 1000 azaz ezer frt.
- Allandó vasuti szabadjegy a Kolozsvár, Budapest, Gyulafehérvár, és Marosvásárhely közti vasuti vonalokon.

d) Szabadszállás egyelőre Radnóthon

Pályázni kívánók, kiknek elméleti és gyakorlati gazdasági szakképzettséggel kell birniok, keresztlevelel, felsőbb gazdasági tanintézetnél nyert oklevéllel vagy eddigi működésükről szóló okmányokkal, felszerelendő folyamodványokat 1887. évi január hó 31-iki déli 12 óráig Kolozsvártt (Beltorda utca 10 sz. a.) „Az erdélyi róm. kath. Status igazgatótanácsának“ szímezve adhatják be, hol részletesebb felvilágosítást is nyerhetnek.

Kelt Kolozsvártt, az erdélyi róm. kath. Status igazgatótanácsának 1886. évi deczember hó 29-én tartott gyűlésében.

Elnök ur helyett:
CSEH LAJOS, s. k.

SENTEKIRALYI KÁLMÁN s. k.,
az igazgatótanács titkára.

1(2—2)

HAT ÉVI TELJES JÓTÁLLÁS!

Fő és egyedüli raktára a berlini VARRÓGÉPGYÁR. RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK, ezelőtt FRISTER és ROSSMANN.

Alapított 1864-ben, és ma Európa legnagyobb és leghiresebb varrógépgyára.

Kolozsvártt, Torda-utca 1. sz. a „Takarékpénztár“ palotájában.

Ajánlja jutányos ár négy frt havi részletfizetés mellett dúsan felszerelt raktárában eredeti Frister és Rossmann, Singer és Wheeler, Wilson, valamint négyes Singer, eredeti Howe, Anger, Cylinder és Express varrógépeit. — A fentnevezett SINGER varrógépek elegáns kiállításal, henger álvánnyal, aczélos fogaskerék, méter mérték, kerékvalasztó és öngombolyítóval vannak ellátva. Varrógép-tűk, finom csontolaj és gépek egyes részei kaphatók. — Vidéki megrendelések haladéktalanul teljesíttetnek.

Időszerű korszakot alkotó!!

768(8—10)

Singer gépek muzsikális berendezéssel, játszik minden megkívántató darabot és nyomása anyira könnyű, hogy ezáltal a gép nem lesz nehezebb, miért is a legmelegebben ajánlható.

Kétségkívül a legjobb gyártmány a világon, tanusítják a számtalan elnyert világkiállítási aranyérmek.

A BORSZÉKI

világhírű gyógy- és élvezeti savanyuvíz üzlet HIRDETÉSE.

Páris-, Trieszt-, Bécs-, és Budapestben arany- és ezüst-érmekkel kitüntetve.

Fürdőidény: Junius 15-től szeptember 15-ig. Gyorskocsi összekötetés, Sz.-Régenig posta és távirda állomás helyett.

A borszéki fürdő- és ásványvíz üzlet igazgatósága közhírré teszi, hogy felsőbb hatóságintézkedés folytán a jövő 1887. év január hó 1-étől kezdve az ide vonatkozó miniszteri rendeletnek megfelelő új alaku ásványvízes üvegeket fog forgalomba bocsátani.

A új üvegek 1.4—100 és 0.5 liter ürtartalommal birnak, színök sötét tenger zöld, arányos hengeralakban, közép magasan kiemelkedő nyakkal, felső részén 4 mm széles gyűrűvel ellátva. Az üveg fenekén „Borszék“ lenyomat olvasható, minden üveg az érme lenyomatát, a Főkút fényképét, a vegyelmézést és gyógyhatányt tartalmazó kétszín: fekete és piros nyomású czimkével lesz ellátva, fehér czimkupakkal leszoritva „Borszék savanyuvíz“ körirattal és közepén egy fenyőfa alakjával.

A fennebbieket szerint kiállított üvegek ásványvízzel megtöltve és ládákba csomagolva alábbi ár szerint számíttatnak:

1 láda 50-es 1.4 literes helytt a gyárnál	7.— forint	1 láda 50-es 1.0 literes helytt a gyárnál	6.50 forint
1 „ 25-ös „ „ „ „	3.60 „	1 „ 25-ös „ „ „ „	3.30 „
1 „ 28-as „ „ „ „	4.30 „	1 „ 50-es 0.5 „ „ „ „	5.30 „

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő % leengedés kedvezménye nyújtatik.

A fürdőintézet és ásványvíz-üzlet körébe tartozó tudakozódások a és megrendelések a Borszéken helytt székelő fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóságához intézendők.

Borszék, 1886. deczember hó.

Fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóság.

767. [2—*]